

БЮДЖЕТ УЧАСТІ

ПОЛТАВА

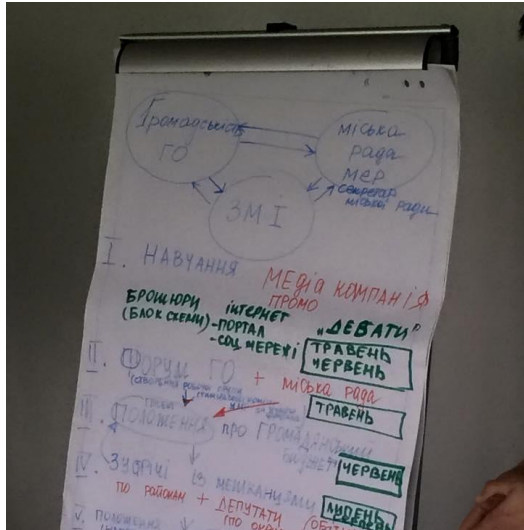
Розширення участі громадян у формуванні і використанні місцевих бюджетів

Доповідач: секретар Полтавської міської ради, голова робочої групи з питань партиципаторного бюджетування Оксана Деркач

Проект реалізується у рамках Польсько-Канадської Програми Підтримки Демократії співфінансованої з програми польської співпраці на користь розвитку Міністерства закордонних справ РП та канадського Міністерства закордонних справ, торгівлі та розвитку (DFATD).

Як ми починали у Полтаві?

- прийняли пропозицію Фундації PAUCI
- створили робочу групу (розпорядження міського голови від 2 червня 2015 року)
- розробили Положення (рішення сесії від 15 вересня 2015 року)

Над Положенням спільно працювали члени робочої групи:

- Депутати - 5 осіб
- Посадовці – 7 осіб
- громадські активісти – 6 осіб

Основні документи Бюджету участі: ПОЛОЖЕННЯ (15 вересня 2015 року):

- текст положення;
- форма подання проекту;
- карта аналізу проекту.

ПРОГРАМА (25 лютого 2016 року):

- паспорт програми;
- етапи процесу;
- обсяги і джерела фінансування;
- видатки на інформаційну кампанію

БЮДЖЕТ УЧАСТІ

МЕШКАНЦІВ ПОЛТАВИ

Складові промоційної кампанії:

- Новини на сайті, телебаченні
- Публікації у газеті «Полтавський вісник»
- Виготовлення флайерів, плакатів
- Створення графічних роликів
- Виготовлення плакатів-оголошень
- Виготовлення банерів-стендів
- Оплата по наданню консультаційних послуг
- Виготовлення та розміщення білбордів

Промовідео «Бюджет участі. Полтава»
<https://www.youtube.com/watch?v=5ZjjYAavrX4>

Ознайомившись більш детально

З досвідом польських міст, робітні групи впровадили проект, базуючись на успішні кроки польських колег, які принесли максимально позитивні результати.

Партисипативний, громадський бюджет участі впроваджено в Польщі на фоні зарекомендованої у Європі моделі. Спочатку у 2011 році, з того часу понад 100 польських міст у різних формах реалізують цей процес.

У середній ліній представники місцевої влади та громадські активісти разом із допомогою з Тернопільської муніципальності Республіки Польща з національного бюджету. Головною асоціацією функціонує мережа рад Сполучені Держави.

Місто Гданськ:
Голосування за проекти – лише в електронній формі

Голосування у Гданську відбувається лише в електронному вигляді. Для тих, хто не має доступу до Інтернету вдома, у бібліотеках у день голосування встановлено спеціальні місця доступу. Голосувати мають право громадяни, що досягли 16 років. На кожного громадянина, у голосуванні беруть участь 10-13 кандидатів муніципалітету. Кожен громадянин має право голосувати лише за один проект з загальнообов'язкової програми, а не окремі заходи (мажоритарний процес). Можна віддати по одному голосу на кілька проектів або на їх частину – за цим процесом Можна використати лише частину голосів. Голосування відбувається шарово.

До реалізації муніципалітет надає переважно проекти спортивних майданчиків, озеленення зон відпочинку, місця для виходу домашніх тварин. Тільки у Гданську було подано 151 заявку на реалізацію різноманітних проектів. З них обрано 21. Із усього у жовтні в цьому році.

Місто Торунь:
Голосувати не тільки місцеві мешканці, а й приїжджі студенти

У місті встановлено, що на їх території відповідно відомчим на місцевому фоні місцевого бюджету, а в відсоток від податку на майно.

Для голосування виділяється два дні, а в цей період повинно бути два вибори, тобто чотири вибори.

Голосувати відбувається трьома способами: можна відати свій голос в Інтернеті на спеціальному сайті, замовити паперовий бюлетень, а можна втруди в процес голосування у спеціально встановлених місцях або відправити поштою лист з вказаною адресою.

У Торуні голосувати мешканці з 16 років. У цьому процесі можуть брати участь не тільки місцеві, але і тури постійно проживають, а в 17, що знаходяться у місті більше 183 днів у році. Цим засадою до голосування студентська молодь.

Місто Сопот:
процедура подання ідей максимально спрощена

Процедура подання проєктів для громадян спрощена до мінімуму, кожен мешканець міста повинен отримати формуляр, де коротко викладеться, що таке бюджет участі, як його використовувати, як суми виділяються. Також отримують паперовий бюлетень, у який вони можуть коротко записати свою ідею, її назву, дату, де це і для чого впроваджується і свій контактний телефон, щоб у разі потреби можна було зв'язатися. Кожен крок пояснюється з автором ідеї. Як оцінка ставиться, на її основі ідеї відбираються до 7 кандидатів муніципалітету 30-річного Сопота.

Гдиня:
Діти можуть голосувати й своїм своїм розумом майданчиком

У Гдині голосувати можуть громадяни будь-якого віку, надіслані. Тобто батьки самі можуть подати за дитину проєкт і проголосувати за нього.

Кожна на реалізацію проєкту у Гдині розподіляється на чотири напрямки: 10% виділяється суми для озеленення міста, 20% - на відпочинок, 10% - на організацію спортивного (наприклад футбол, волейбол), 20% - на організацію культурних проєктів, 40% - на інвестування діяльності за роком публічного процесу.

«Запрошуємо на відкриті зустрічі проактивних, небайдужих та конструктивних людей. Тільки разом зможемо зробити Полтаву найкращим містом в Україні!!!!!!»

Графік проведення зустрічей щодо реалізації міської цільової програми «Бюджет участі»

Дата/ час	Місце проведення	Адреса	Цільова аудиторія
05.04.2016 15.00	Приміщення Київської районної ради	вул. Маршала Бірюзова, ½, актовa зала	депутати районної ради, голови органів самоорганізації населення, голови ОСББ
06.04.2016 15.00	Приміщення Октябрської районної ради, актовa зала	вул. Калініна, 30, актовa зала	депутати районної ради, голови органів самоорганізації населення, голови ОСББ
07.04.2016 15.00	Приміщення Ленінської районної ради	вул. Пролетарська, 39, актовa зала	депутати районної ради, голови органів самоорганізації населення, голови ОСББ
08.04.2016 15.00	Приміщення Полтавської міської ради	вул. Жовтнева, 36, к.222, зала засідань	громадські організації, благодійні організації, благодійні фонди

Хто брав участь у зустрічах:

Депутати районних рад: 57 осіб

Представники ЖК- 58 осіб

ОСН – 97 осіб,

ОСББ - 33 особи

громадяни – 58 осіб

-ПЛАН ЗУСТРІЧІ:

знайомство учасників
очікування від зустрічі
про Бюджет участі Полтави
практична частина (вміння окреслювати
проблему, шукати шляхи виходу та
визначати цільову аудиторію, зацікавлену в
реалізації проекту)

БЮДЖЕТ УЧАСТІ
ПОЛТАВА

Бюджет участі на 2017 р. 1 500 000 грн.

- 60 % (900 000 грн.) –
МАЛІ проекти
до 100 000 грн.
- 40 % (600 000 грн.) –
ВЕЛИКІ проекти
від 100 000 до 500 000 грн.

Бюджет участі. Полтава. Етапи процесу в 2016 році

ВІДПОВІДАЛЬНІ КРОКИ

- Якщо житель м.Полтави, старший 16 років необхідно:
- Заповнити форму подання проекту, яка розміщена на сайті міської ради у розділі «Бюджет участі».
- Зібрати 15 підписів на підтримку проекту.
- Подати проект:
 - поштою за адресою: м.Полтава, вул.Жовтнева, 36,
 - електронною поштою у вигляді відсканованого оригіналу документу.
- Провести промоційну кампанію.
- У разі потреби доопрацювати проект спільно із фахівцями.
- Взяти участь у голосуванні за проекти, яке проводитиметься у електронному вигляді на сайті міської ради та у пунктах для голосування.

Вимоги до проектів

- реалізація в межах одного календарного року;
- компетенція органів місцевого самоврядування;
- відповідність чинному законодавству України;
- здійснення на землях, які належать на праві комунальної власності територіальній громаді м.Полтава;
- відповідність затвердженій містобудівній документації;
- реалізація на засадах публічності;
- не обмежуватися лише виконанням проектної документації;
- не носити фрагментарний характер;
- не суперечити діючим програмам міста;
- не перевищувати витрати на утримання до вартості реалізації.

(варіант міста Лодзь)

Ідеї розвитку Полтави можуть стосуватися:

Для складання проекту

ДБН В.2.3-5-2001 Вулиці та дороги населених пунктів

8.2 Відстані між стовбурами дерев у разі рядового насадження слід приймати залежно від розмірів їх крон, але не менше 5 м, між місцями насадження дерев з широкою кроною і куців - не менше 2 м, а від окремих елементів вулиці (дороги) до дерев і чагарників - згідно з таблицею 8.1.

Таблиця 8.1

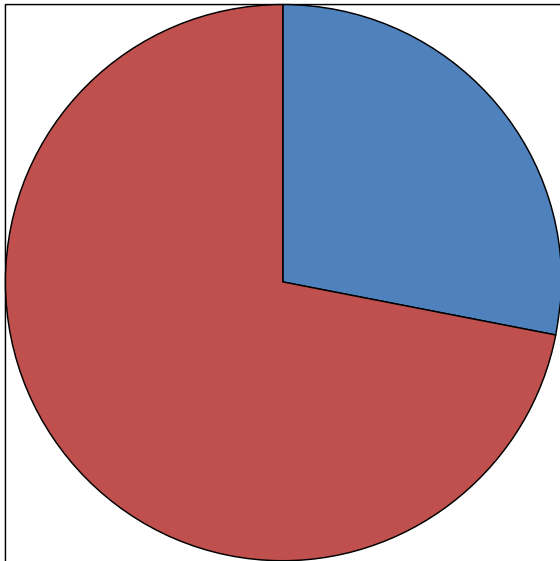
Елементи вулиці (дороги)	Відстані, м. від елемента до краю	
	стовбура дерева	чагарника
Край проїзної частини вулиць (кромка укріпленої смуги узбіччя)	2,0	1,5
Край трамвайного полотна Пішохідний перехід у одному рівні, зупинка громадського пасажирського транспорту	5,0 не менше 10,0	3,0
Край тротуару та садової ділянки	0,7	0,5
Щогла та опора освітлювальної мережі трамваю, мостова опора та естакада	4,0	-
Підшва чи внутрішня грань підпірної стінки	3,0	1,0
Підшва схилу, тераси тощо	1,0	0,5
Примітка 1. Висота чагарників, у разі їх розміщення від краю проїзної частини на відстань від 1,5 до 5 м, не повинна перевищувати 0,5 м.		
Примітка 2. Відстань між кромкою проїзної частини і кроною дерев повинна бути не менше 0,5 м.		

Подано 25 проектів

7 великих **28 %** (2 млн. 6 тис. 798грн. – **60%**)

18 малих проектів **72 %** (1 млн. 303 тис. 71 грн. – **40%**)

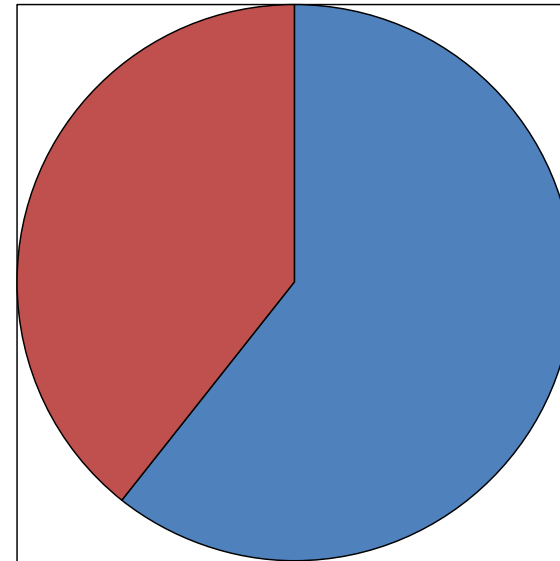
**Розподіл за
кількістю поданих :**

■ Великі проекти
28%

■ Малі проекти 72%

Розподіл за сумою:

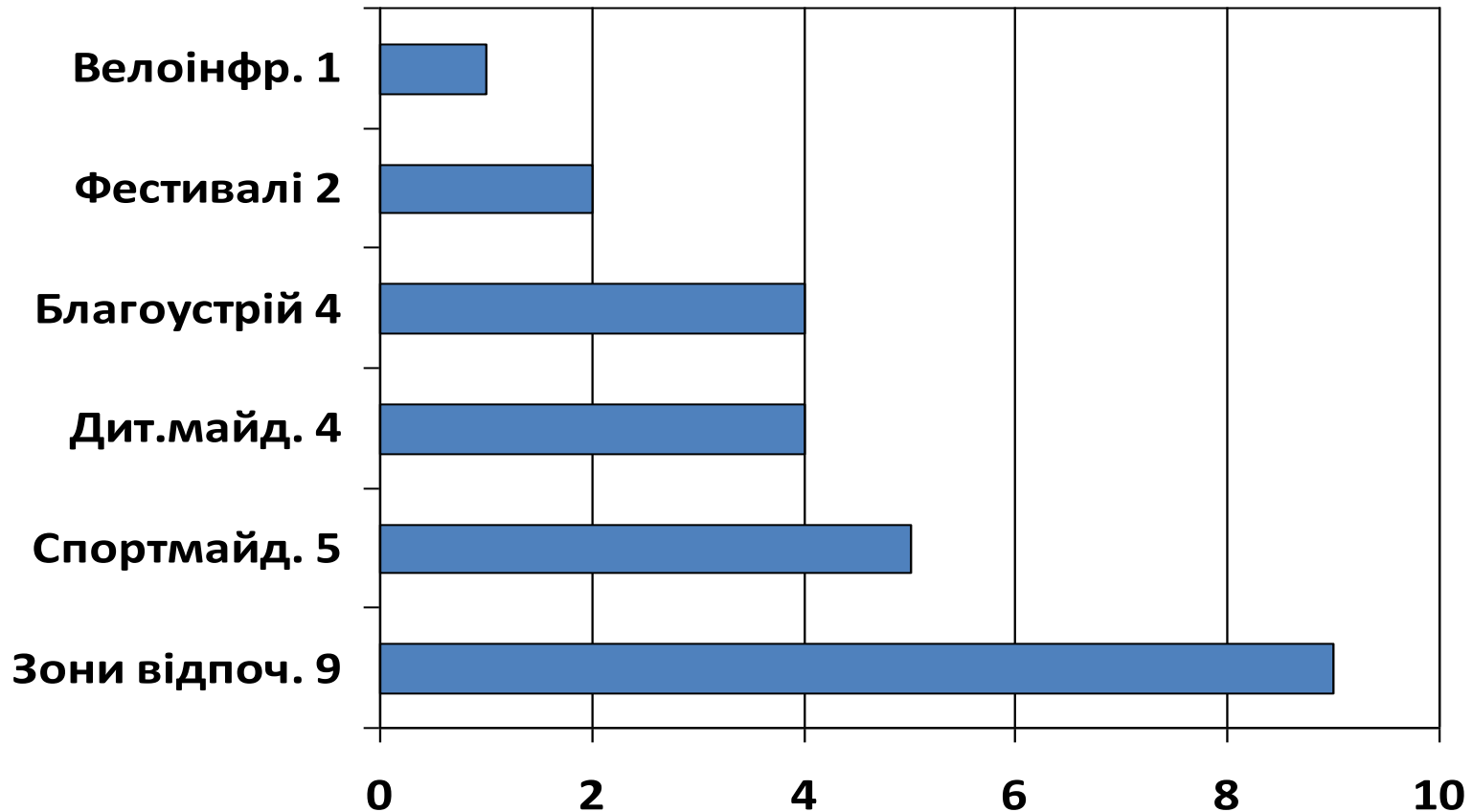
■ Великі проекти
60%

■ Малі проекти 40%

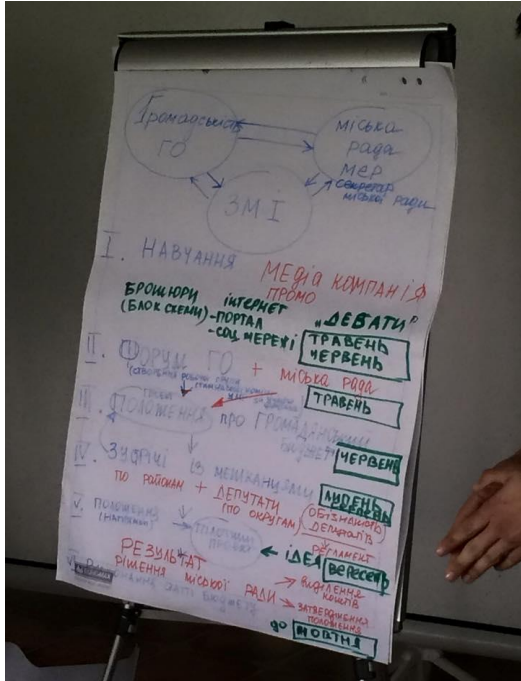
Подано 25 проектів

7 великих (2 млн. 6 тис. 798грн.)

18 малих проектів (1 млн. 303 тис. 71 грн.)

Виклики підготовчого етапу

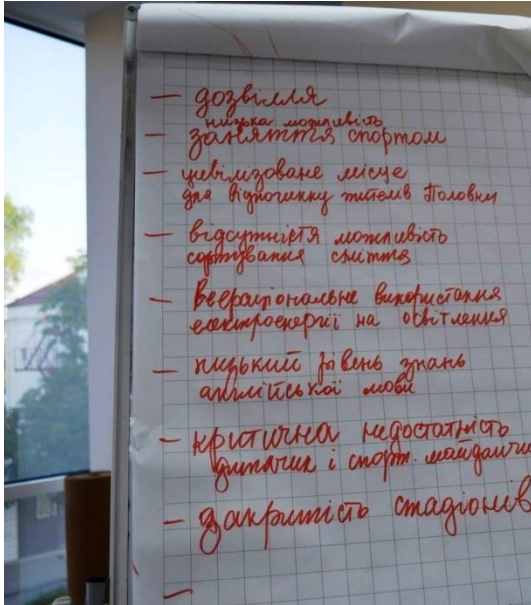
- **політична воля керівництва**
- **Полтава:** рішення “Про наміри впровадження Громадського бюджету”
- **гарантія фінансування**
- **Полтава:** не менше 0,1 % доходної частини міського бюджету без офіційних трансфертів
- + 60 тис. рік промоційна кампанія
- **створення робочої групи**
- **Полтава:** 18 членів робочої групи (пропорційно громадські організації, посадовці, депутати)
- **Визначення відповідальних за впровадження та реалізацію**
- **Полтава:** відділ організаційної роботи – відділ Бюджету участі в комунальній організації “Інститут розвитку міста”
- **Бажано:** одразу визначити, не передавати функції

Виклики підготовчого етапу

- **Визначення нормативно-правової бази органів місцевого самоврядування**
- **Полтава:**
- **Положення:** регламент
 - форма подання проекту .
 - картка аналізу проекту
- **Програма:** на 2016-2020 роки
 - етапи процесу
 - фінансування (гарантує використання коштів)
- **Бажано:** розпорядження про затвердження термінів на кожний рік,
 - розпорядження про відповідальних у структурних підрозділах,
 - створення експертної групи
- **визначення вимог до проектів**
- **Полтава:** робочою групою визначено не включати ремонт бюджетних закладів, оскільки вони повинні фінансуватися головними розпорядниками бюджетних коштів відповідно до профільних програм

Виклики підготовчого етапу

- **Визначення моделі партиципативного бюджету**
- **Полтава:**
- **Версія 1:** загальноміські, районні проекти
3 райони.
кошти 50 % на 50 %
- **Версія 2:** великі проекти (100 – 500 тис.грн.)
малі проекти (до 100 тис.грн.)
кошти 40% на 60 %
- **Бажано:** одразу визначити модель

Виклики етапу реалізації

- **Цікава, проста, змістовна інформаційна кампанія**
- **Полтава:** публікації у газеті, промо-відео, сюжети про засідання робочої групи на телебаченні
- **Бажано:** флаера у поштові скриньки, поліграфія з формою подання проекту, стратегічний ПРОМО та МЕДІА план, доступне пояснення мешканцям
- **зацікавленість у процесі ЗМІ**
- **Полтава:** запрошення на усі заходи, розсилка ПРЕС-РЕЛІЗІВ
- **Бажано:** систематична, активна участь
- **Ефективна промокампанія у facebook**
- **Полтава:** відкрита група, закрита ініціативна група, сторінка “Бюджет участі”
- **Бажано:** один ресурс + сторінка в Інтернет

Виклики етапу реалізації

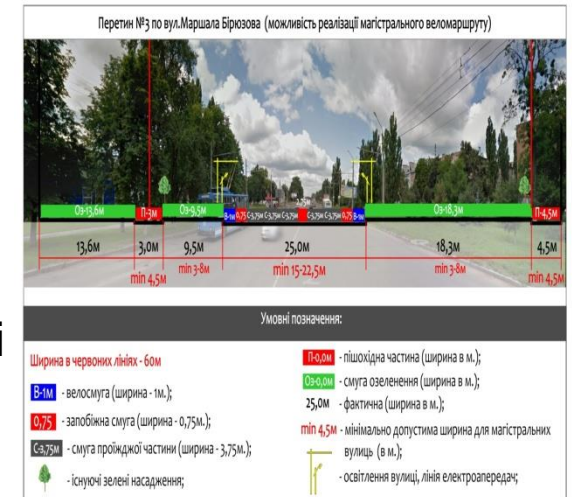
- Формат зустрічей

- **Полтава:** зустріч з депутатами, працівниками, органами самоорганізації населення, мешканцями
- **Бажано:** якомога більше зустрічей з мешканцями,
- делегування громадським організаціям проводити зустрічі,
- проведення у зручних приміщеннях (бажано не адміністративних)

- Формат заповнення проектів (ОПИС, КОШТОРИС)

- **Полтава:** опис мінімальний, суми з різних джерел,
- **Бажано:** мати МІСЬКИЙ ЦІННИК,
- КАРТУ земель органів місцевого самоврядування, технічні умови для різних видів робіт,
- якість підготовки проекту вплине на голосування

Виклики етапу реалізації

- **Продовження терміну подання проектів**
- **Полтава:** термін з 18 квітня до 1 червня
продовжений до 30 червня
- **Бажано:** у рамках циклу дотримуватись правил, визначених на рік
- **Визначення моделі голосування,**
- **відсутність БАЗИ мешканців міста**
- **Полтава:** електронне голосування з персональних комп'ютерів та у пунктах голосування, ID-banking
- **Бажано:** електронне та паперове голосування
(зручність, доступність)

Виклики етапу реалізації

- **Прозорість при проведенні голосування**
- **Полтава:** жеребкування за номер у бланку

- **Механізм реалізації проектів**
- **Полтава:** проекти починають реалізовуватися після прийняття рішення щодо міського бюджету

- **Консультування авторів**
- **Полтава:** відділ бюджету участі, громадські активісти, структурні підрозділи

Загальні виклики

- **Необхідність вивчення громадської думки**
- **Полтава:** анкетування авторів проектів,
анкетування на зустрічах

- **Активність мешканців**

- **Довіра мешканців**

- **Бюджет участі не одна з програм міської ради а ключовий циклічний процес діяльності органів місцевого самоврядування**

- **Закріплення у Бюджетному кодексі учасницького бюджетування**

Плюс:

стаття видатків буде закріпленою та гарантуватиме закладення коштів до місцевих бюджетів

БЮДЖЕТ УЧАСТІ. ПОЛТАВА

АНКЕТА ДЛЯ АВТОРІВ ПРОЕКТУ

1. Як ви дізналися про програму Бюджет участі?
а) на зустрічах б) від знайомих в) із сайту
г) із facebook д) інше _____

2. Чи зрозумілий для Вас механізм дії Бюджету участі?
а) так б) ні в) не до кінця
У чому не зрозумілий?

3. Чи є зрозумілою для Вас форма подавання проекту?
а) так б) ні в) не до кінця
У чому не зрозуміло?

4. Чи залишили б ви без змін основні положення Бюджету участі?
а) так б) ні
Якщо ні, то що б саме змінили?

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РЕСПОНДЕНТА:

Мій вік:

- 0-18
- 19-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- 60 і більше

Рід заняття:

- студент
- працюю
- безробітний
- пенсіонер

Стать:

- чоловік
- жінка

Щиро дякуємо за допомогу!

Ти готовий стати відповідальним жителем свого міста ?!?!?!?

Якщо небайдужий –
почни зі своєї участі

детальна інформація та положення про «Бюджет участі» на
сайті

<http://www.rada-poltava.gov.ua/people/parcutupator/>

